

Plan
Policy
Handlingsplan
Riktlinje

Uppdaterad 2019-12-10

Plan för arbetet med
**Kommunal
krisberedskap**

Innehåll

Inledning	3
1. Samhällets krisberedskap	4
1.1 Kommunens ansvar	4
1.2 Säkerhetsavdelningens roll	5
2. Kommunens mål för arbetet med krisberedskap	6
2.1 Mål	6
2.2 Mått för uppföljning	6
2.3 Fastställande av handlingsplan	6
3. Styrning	7
3.1 Vision	7
3.2 Strategisk plan	7
4. Prioriterade uppgifter	8
4.1 Kommunspecifikt	8
4.2 Förbundsgemensamt	8
5. Krisberedskapens dokument	9

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Fastställt datum: 2019-12-10, § 104

Dokumentet gäller till och med: 2022-12-31

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar

Dokumentansvarig: Administrativ chef

Diarienummer: KS 2019/281

Vision och budget med strategisk plan Vision: *"Forshaga barnkommun. I våra barn finns framtiden och vi bygger ett samhälle för nuvarande och kommande generationer. Genom hållbara, långsiktiga och ansvarstagande lösningar får vi en attraktiv och trygg kommun även i framtiden."*

Kommunfullmäktiges budget med strategisk plan är kommunens viktigaste övergripande styrdokument. I budgeten återfinns också vår vision, det önskvärda framtida tillståndet för kommunen och kvalitets- och styrmodellen som övergripande beskriver hur den kommunala verksamheten ska styras, följas upp och utvärderas. Strategisk plan innehåller kommunens övergripande mål, värdegrund och tre hållbarhetsstrategier.

Plan anger inriktning och konkreta mål i en fråga av större vikt. Den är vägledande för beslut och styrning. Planen tar inte ställning till utförande eller metod. Har en begränsad giltighetstid och ska följas upp. Exempel på plan kan vara Bostadsförsörjningsplan. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Policy är ett kortfattat dokument på en övergripande nivå om specifika, strategiskt viktiga områden. Den är vägledande för beslut och styrning. Policy tar inte ställning till utförande eller metod. En policy är vanligtvis långvarig, och gäller tills vidare. En policy bör konkretiseras i andra styrdokument, oftast i riktlinjer. Exempel på policy kan vara Upphandlingspolicy och Kommunikationspolicy. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Handlingsplan är en sammanställning av aktiviteter som tillsammans ska leda till att uppnå mål. Den visar konkret vad som ska göras inom ett visst område, vem/vilka som ansvarar för uppgiften, ekonomiska konsekvenser samt när det ska vara klart alternativt när det ska följas upp. Omsätter ofta inriktningen i planen till konkreta åtgärder. Exempel på handlingsplan kan vara Handlingsplan för nybyggnation av flerfamiljshus på Åsmyren. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Riktlinjer är den mest konkreta formen av styrdokument. Ett dokument som innehåller en anvisning eller rekommendation för hur exempelvis en policy ska uppnås. Riktlinjer avser främst frågor rörande ren verkställighet. Riktlinjer kan betraktas som en slags handbok som ska ange ramarna för vårt handlingsutrymme i en viss fråga. Gäller tillsvidare vilket innebär att gamla riktlinjer måste upphävas när de blir inaktuella. Exempel på riktlinjer kan vara Riktlinjer för användande av sociala medier. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och landsting (SKL) har träffat en överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022. Överenskommelsen föreskriver att kommunerna ska ta fram ett styrdokument som beskriver kommunens arbete. Dokumentet ska fastställas av kommunfullmäktige senast den 31 december under mandatperiodens första år.

Styrdokumentet syftar till att säkerställa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap. Det är tänkt att redogöra för kommunens egen inriktning och styrning och för de mål och ambitioner man har för arbetet med krisberedskapen.

Styrdokumentet är tänkt att redogöra för kommunens egen inriktning och styrning och för de mål och ambitioner man har för arbetet med krisberedskapen. På så vis syftar dokumentet till att tydliggöra den strategiska styrningen av krisberedskapen utifrån kommunens ordinarie styrmodell.

I Forshaga kommun benämns styrdokumentet Plan för arbetet med kommunal krisberedskap.

1. Samhällets krisberedskap

Syftet med svensk krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Grundläggande principer inom krisberedskapen är

Ansvarsprincipen - att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har även ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra.

Närhetsprincipen - att samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga.

Likhetsprincipen - att aktörer inte ska göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska fungera som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt.

1.1 Kommunens ansvar

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelse i fredstid och höjd beredskap (LEH) reglerar kommunernas ansvar för arbetet med krisberedskap inom sitt geografiska område.

Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Enligt LEH ska kommunen för varje ny mandatperiod analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en RSA. RSA:n utgör sedan grunden för kommunens arbete med krisberedskap och ska i sin tur sikta mot de mål som beskrivs i detta styrdokument.

Analysen genomförs i samverkan mellan förbundets sex kommuner. Den är inriktad mot kontinuitets- hantering och har sitt fokus i den samhällsviktiga verksamhet som bedrivs i kommunal regi.

Analysarbetet utgår från att

- olika händelser kan påverka tillförseln av kritiska beroenden till samhällsviktiga verksamheter och leda till brister i verksamheten
- kvaliteten i verksamheten riskerar då att sjunka under sin lägsta acceptabla nivå
- olika förebyggande åtgärder kan genomföras för att stärka förmågan att bedriva verksamhet minst på den lägsta acceptabla nivån även vid en kris.

Kommunens geografiska områdesansvar

Kommunen har flera uppdrag i en samhällsstörning. Dels att driva egen verksamhet dels att samverka med olika aktörer i sitt geografiska område. Kommunen ska dessutom kunna samverka på regional nivå med berörda aktörer och under ledning av länsstyrelsen.

Samverkan syftar bland annat till att samordna planering, resurser och information inför och under en händelse. Samverkan omfattar både offentliga och privata aktörer samt frivilligorganisationer.

Till stöd för samverkan finns MSB Aktörsgemensamma former för inriktning och samordning vid samhällsstörningar¹. Där finns underlag för hur en så kallad inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) organiseras och drivs.

¹ Aktörsgemensamma former för inriktning och samordning vid samhällsstörningar Vägledning för aktörer på lokal och regional nivå med utgångspunkt i geografiskt områdesansvar, MSB1031.

Enligt LEH ska kommunen inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att

- olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,
- de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas, och
- informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

1.2 Säkerhetsavdelningens roll

Arbetet med kommunens krisberedskap samordnas av säkerhetsavdelningen vid räddningstjänsten i Karlstadsregionen. Arbetet bedrivs i enlighet med gällande lagar och övriga föreskrifter i nära samverkan med kommunens verksamheter och övergripande ledning.

Säkerhetsavdelningen arbetar även med kommunernas trygghetsutveckling och interna säkerhet.

Säkerhetsavdelningens roll är att samordna, stödja och driva kommunernas säkerhetsarbete.

2. Kommunens mål för arbetet med krisberedskap

Syftet med Forshaga kommuns säkerhetsarbete är att skydda mänskliga, ekonomiska och materiella värden samt skapa trygghet och förtroende för kommunens förmåga att hantera risker och krissituationer.

2.1 Mål

Målet för kommunens arbete med krisberedskap är att uppnå grundläggande förmåga i kommunala verksamheter att hantera kriser.

Det innebär att kommunen har förmåga att

- kontinuerligt hålla samhällsviktiga verksamheter i kommunal regi i drift minst på en lägsta acceptabel nivå².
- leda samordning av resurser, åtgärder och information inom sitt geografiska område i samverkan med berörda aktörer.

2.2 Mått för uppföljning

För att följa upp kommunens mål används följande mått.

Kontinuitet i och ledning av kommunal verksamhet

Kommunen har

- rutiner för att hålla samhällsviktiga verksamheter i drift
- planer för hantering av kriser, från koncerngemensam till förvaltnings-/bolagsspecifik nivå samt för den förbundsgemensamma krislednings-nämnden

Samverkan och ledning i det geografiska området

- Samhällsviktiga aktörer som är verksamma inom området är identifierade. De samhällsviktiga aktörer som identifieras är viktiga för samhällets funktionalitet, kan leda till en samhällsstörning om de slutar fungera eller kan utgöra en viktig resurs vid hantering av en inträffad händelse. Det kan vara såväl offentliga och privata aktörer som frivilligorganisationer.
- Rutiner för samverkan och ledning inom kommunens geografiska område, i enlighet med de nationella riktlinjerna för ISF, är fastställda och implementerade.

Målen följs upp årligen och efter inträffad händelse. Säkerhetsansvarig ansvarar för att uppföljningen genomförs.

2.3 Fastställande av handlingsplan

Utifrån eventuella sårbarheter och brister som framkommit av kommunens risk- och sårbarhetsanalys och med sikte att uppnå målen ska en framåtsyftande handlingsplan sammanställas för arbetet med krisberedskap.

Av planen framgår att krisberedskapsarbetet ska ingå i den ordinarie verksamhetsplaneringen samt hur arbetet ska följas upp och rapporteras.

Handlingsplanen sträcker sig över ett eller flera år av mandatperioden och fastställs av kommunchef. Handlingsplanen revideras vid behov under mandatperioden.

² Lägsta acceptabla nivå för respektive samhällsviktig verksamhet framgår av RSA 2019-2022.

3. Styrning

3.1 Vision

Forshaga barnkommun.

I våra barn finns framtiden och vi bygger ett samhälle för nuvarande och kommande generationer.

Genom hållbara, långsiktiga och ansvarstagande lösningar får vi en attraktiv och trygg kommun även i framtiden.

3.2 Strategisk plan

Den strategiska planen med målområden och övergripande mål ligger till grund för kommunens ekonomi- och verksamhetsstyrning och följs upp i samband med delårsbokslut och årsredovisning.

Nämnder och bolag utgår från planen i sin ekonomi- och verksamhetsplanering. Det innebär att alla arbetar för att nå de övergripande målen.

I Strategisk plan finns tre externa perspektiv: Attraktiv kommun, Trygghet och kunskap samt Hållbar utveckling. Här finns också två interna perspektiv: Finansiellt perspektiv och Medarbetar- och arbetsgivarperspektiv.

Under målområdet Trygghet och kunskap finns det övergripande målet "Våra invånare känner sig trygga och säkra." Målet handlar om att känna sig trygg, inkluderad och ha tillräcklig kunskap. Vi har respekt för olikheter, arbetar emot kränkningar och upplevelse av otrygghet i såväl hemmiljö som offentlig miljö. På övergripande nivå följs detta mål exempelvis upp med hjälp av indikatorer för upplevd trygghet, upplevd trygghet i skolan, personalkontinuitet i hemtjänsten och väntetid på särskilt boende.

Under 2019 påbörjas ett nytt visions- och målarbete vilket kommer att innebära en reviderad Strategisk plan 2021.

4. Prioriterade uppgifter

Kommunens arbete med krisberedskap regleras av LEH, MSB föreskrifter och den överenskommelse som träffats mellan MSB och SKL. Arbetet planeras per mandatperiod. Under varje mandatperiod ska en mängd uppgifter lösas. Nedan redovisas de uppgifter som är prioriterade för mandatperioden.

4.1 Kommunspecifikt

Styrande och stödjande dokument som behöver revideras eller tas fram.

- Kommunens krisledningsplan
- Kommunens säkerhetsskyddsplan
- Plan för samverkan och ledning inom kommunens geografiska område
- Rutin för att stå värd för lokal inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)
- Kontinuitetsplanering för samhällsviktiga verksamheter

4.2 Förbundsgemensamt

Styrande och stödjande dokument som behöver revideras eller tas fram.

- Reglemente för krisledningsnämnden
- Krishanteringsplan för krisledningsnämnden
- Utbildnings- och övningsplan

5. Krisberedskapens dokument

Handlingar	Klassning	Antas av
Reglemente för krisledningsnämnden	Öppen	Kommunfullmäktige
Krisledningsplan för nämnden	Konfidentiell	Kommunstyrelse
Krisledningsplan (kommunens egen)	Konfidentiell	Kommunchef
Risk- och sårbarhetsanalys	Konfidentiell	Kommunstyrelse
Plan för arbetet med kommunal krisberedskap	Öppen	Kommunfullmäktige
Handlingsplan för planering och uppföljning av krisberedskapsåtgärder	Konfidentiell	Kommunchef
Säkerhetsanalys enligt säkerhetsskyddslagen	Konfidentiell	Kommunchef
Utbildnings- och övningsplan	Begränsat hemlig	Kommunchef
Kriskommunikationsplan	Begränsat hemlig	Kommunchef

Klassning: Öppen, Hemlig, Konfidentiell, Begränsat hemlig